

Riktlinjer synpunkter

SRF Stockholms stad tycker i huvudsak att riktlinjerna är bra och framhåller vikten av olika insatser för att personer med funktionshinder ska kunna leva som andra medborgare i staden. Det allvarliga är att de inte följs av stadsdelsnämnderna.

SRF Stockholms stad vill ge följande synpunkter på förslaget till reviderade riktlinjer.

Preciseringarna och förtydligandena av vad som ska finnas med i ett beslut om insats välkomnar vi. Idag innebär de undermåliga beslutsunderlagen såväl ett brott mot förvaltningslagen och innebär stora svårigheter att överklaga ett beslut – då det oftast enbart står att ett antal timmars ledsagning tillgodoser en skälig levnadsnivå.

Vi saknar en formulering om att beslut måste göras tillgängliga för alla. För oss med synnedsättning, innebär det att kommunikering och beslut måste kunna erbjudas på annat sätt än översända papper.

Punktskrift, inspelat tal eller digitala lösningar är vårt sätt att ta del av information.

Vi stödjer skrivningarna om att beslut om t.ex. ledsagning bör, vid en varaktig funktionsnedsättning, ges under en längre tidsperiod än ett år. Individerna har ju ändå rätt att själv initiera ny prövning vid behov. En förlängd tidsperiod om 2-3 år, besparar den enskilde oron som uppstår vid varje prövotillfälle samt besparar stadsdelarna onödig administration.

I riktlinjerna finns följande formulering kring personkrets 3 i LSS: personkrets 3 inriktas på svårigheter i den dagliga livsföringen. Vad som orsakar dessa svårigheter är av underordnad betydelse.”

Mot denna bakgrund, är det märkligt att biståndshandläggare idag muntligt meddelar synskadade personer att de inte tillhör personkretsen, med hänvisning till att de är synskadade.

Här bör också framhållas att grav synnedsättning nämns som exempel på funktionsnedsättning i propositionen om LSS-lagen.

I riktlinjerna framhålls att behovet av ledsagning ska bedömas lika, oavsett om det gäller LSS eller Sol. Således är det ”goda levnadsvillkor” som bör gälla. Detta måste tydligt framgå i beslutet. Idag står det endast enligt skälig levnadsnivå, som då inte följer riktlinjerna och blir nästan omöjligt att överklaga.

I riktlinjerna framhålls att det är regionens ansvar att svara för ledsagning inom vården.

Detta fungerar inte i realiteten och vi menar därför att vi måste kunna använda vår kommunala ledsagning vid vårdbehov.

Enligt riktlinjerna är det socialtjänstens yttersta ansvar att se till att det ska fungera och att ledsagning enligt Sol kan beviljas.

Vi vill understryka det som framgår av riktlinjerna, att följeslagning inte ska förväxlas med ledsagning och att den som har beviljad hemtjänst också ska informeras om insatsen ledsagning.

Hänsyn ska tas till att ledsagning är en särskild insats som är avgiftsfri.

Här vill vi även påpeka att utförarna av ledsagning har en särskild kompetens för just ledsagning och syntolkning av miljöer och produkter.

Av riktlinjerna framgår: aktiviteter som att gå ut och handla eller andra enklare vardagsaktiviteter, kan ingå i ledsagning om det är ett led i att komma ut i samhället bland andra människor.

Det kan därför bli aktuellt med andra aktiviteter än de som nämns i biståndsbeslutet eller beställningen vilket är möjligt så länge målet med insatsen, dvs. delaktighet i samhället, uppfylls.

SRF Stockholms stad menar att inköp av livsmedel, kläder mm är ett behov jämfört med andra människors inköpsbehov, som vi behöver ledsagning för att kunna utföra. Det blir märkligt, att som i riktlinjerna, motivera detta med att komma ut och träffa andra människor.

Motivet är istället att personer med synnedsättning ska kunna leva som andra människor.

I riktlinjerna kring ledsagning framgår: att handläggaren gör en samlad behovsbedömning av omfattningen i tid, räknat i timmar per månad och utifrån vad som krävs för att uppnå en skälig levnadsnivå. När det gäller denna bedömning har Stockholms stad inriktningen att det inte ska innebära skillnader vid bedömning av ledsagning enligt SoL och ledsagarservice enligt LSS.

När det gäller äldre personer behöver handläggaren beakta att behovet av insatsen kan öka i samband med att personen avslutar sitt yrkesliv eller att behovet inte längre är tillgodosett på grund av andra förändringar i den äldres liv.

SRF Stockholms stad menar att dessa formuleringar inte följs av stadsdelarna. Statistiken visar att personer över 65 år i genomsnitt får betydligt färre timmar per månad än personer under 65 år.

I utredningar och beslut om ledsagning måste dessa formuleringar framgå tydligt.

SRF Stockholms stad ser mycket positivt på Kommunfullmäktiges beslut, med stöd av 4 kap. 2 § SoL, om en utökad möjlighet att kunna få beviljat en medföljare vid semesterresa för personer med funktionsnedsättning i Stockholms stad.

Vi ser även mycket positivt på att syn- och hörselinstruktörsverksamheten lyfts fram i riktlinjerna.

Det är angeläget att särskilt lyfta fram barnperspektivet. Barn med synnedsättning måste ha rätt till personligt stöd för att succesivt kunna frigöra sig från föräldrarna och kunna ha en aktiv fritid.

Även föräldrar med funktionsnedsättning måste ha rätt till stöd i sin föräldraroll.

Slutligen noterar vi, med tillfredsställelse, följande formulering i riktlinjerna:

En kommun kan aldrig hänvisa till resursbrist som skäl för att inte verkställa ett beslut eller en gynnande dom eller för att avslå en ansökan om bistånd eller begäran om insatser.

Detta tolkar SRF Stockholms stad som ett uttryck för att kommunekonomiska hänsyn inte får vara överordnad den enskildes behov av insatser för att kunna leva ett aktivt och delaktigt liv, jämfört med andra medborgare